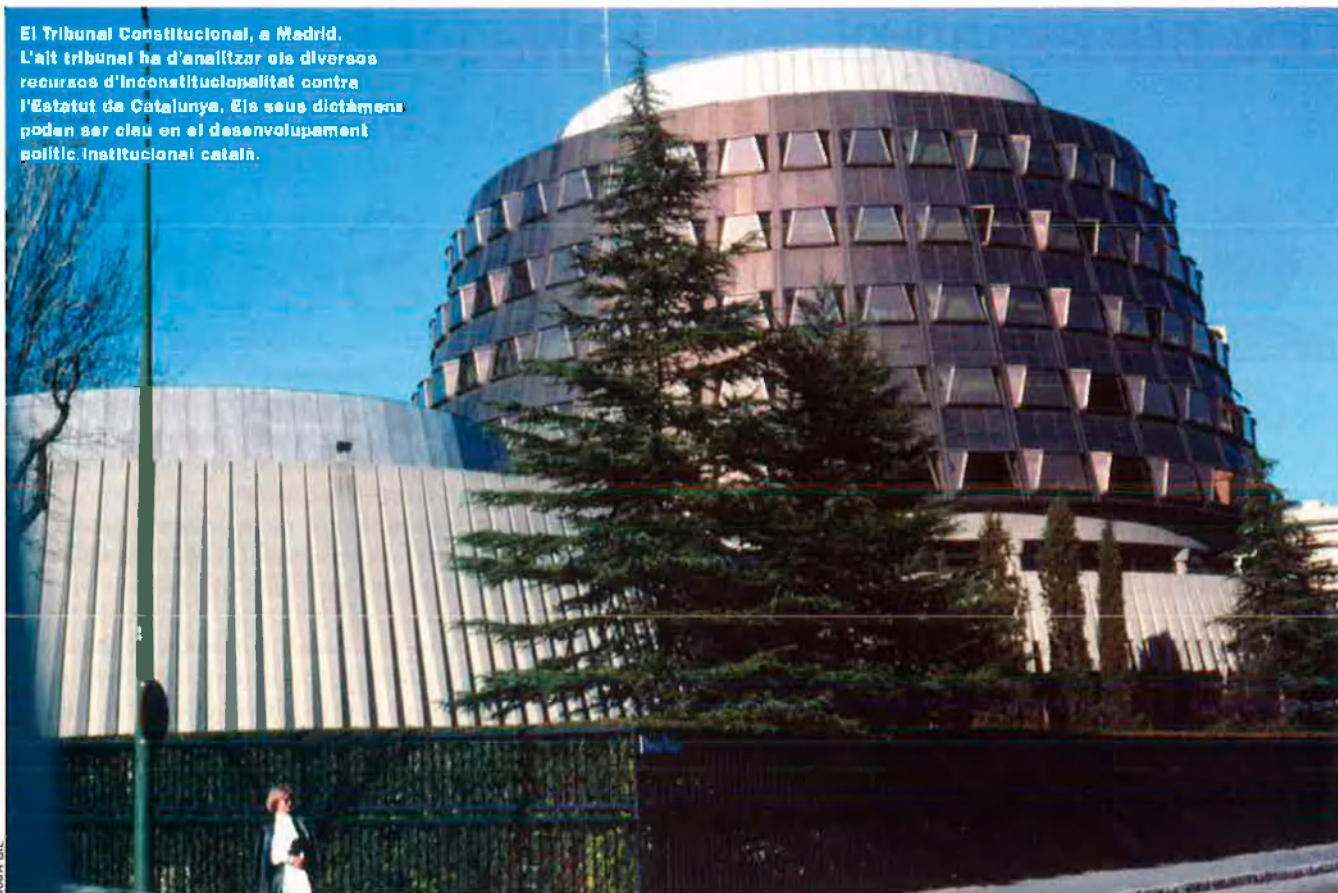

El Tribunal Constitucional, a Madrid. L'alt tribunal ha d'analitzar els diversos recursos d'inconstitucionalitat contra l'Estatut de Catalunya. Els seus dictàmens poden ser clau en el desenvolupament polític i institucional català.

Ara va de bo

Qui havia dit que la legislatura que hem deixat enrere havia estat complicada? El proper govern de Catalunya haurà d'afrontar el repte d'aplicar un nou Estatut, sabent d'entrada que el del 1979 va caducar sense desenvolupar-se del tot. Finançament, desenvolupament normatiu i institucional, seran algunes de les properes batalles de l'agenda política catalana.

La fressa que ha generat el procés de redacció del nou Estatut d'Autonomia de Catalunya ha marcat la legislatura que ara deixem enrere. I ho ha fet de tal manera que els partits que van donar suport a l'executiu de Pasqual Maragall, PSC, ERC i ICV, han atribuït precisament a aquest

soroll estatutari la projecció d'una imatge d'instabilitat que ha acabat, al seu entendre, amagant l'obra de govern. El fet és que aquest debat, prioritat del tripartit, va acabar provocant precisament la dissolució del Govern i el trencament de l'aliança, amb l'expulsió d'ERC de l'executiu català.

També va ser complicada la gestació de l'Estatut al seu pas per les Corts Generals espanyoles. Fruit del procés de negociació s'han posat en qüestió les aliances parlamentàries del PSOE al Congrés de diputats de Madrid, se n'han plantejat de noves, i s'han dibuixat horitzons polítics més o menys intangibles d'aliances entre la política espanyola i la catalana.

Ara, però, els dolors del part ja han passat. Els pares i mares de la criatura ja saben com els ha anat el postpart i com és la criatura, la talla, el pes i a qui s'assembla —pastat, per cert, al cosí d'Andalusia.

De vegades, els embarassos problemàtics amb parts dolorosos generen la sensació que amb el naixement s'acaben els problemes. Res més lluny. El nou Govern de la Generalitat de Catalunya, sorgit de la voluntat dels ciutadans expressada l'1 de novembre, tindrà ja la criatura als braços. Però, com passa en aquests casos, tot just ara afrontarà els reptes que arriben amb el nou naixement. La història tot just comença ara. I amb ella, els primers maldecaps.

El desenvolupament del nou Estatut de Catalunya serà un dels principals reptes que marcarà la propera legislatura, tant en matèria d'acció de govern com del mateix Parlament català. Posar en marxa el nou text demana una acció legislativa profunda i àmplia. D'una banda, caldrà modificar i promulgar lleis per adaptar les competències que preveu el nou Estatut. Són prop d'un centenar de noves normes, de les quals una quarta part aproximadament s'hauran de fer a Madrid. La xifra, com a mínim, posa en evidència la magnitud de la dificultat que pot comportar fer arrancar el nou text.

Algunes d'aquestes noves normes són necessàries per a regular i adequar organismes existents o crear-ne de nous. És el cas, per exemple, de les comissions bilaterals estat-Generalitat o la creació d'òrgans com el Consell de Garanties Estatutàries, etc. Al capdavant són iniciatives que hauran de comptar amb amplis consensos parlamentaris.

L'amenaça de la inconstitucionalitat.

El nou Estatut de Catalunya comença a fer les seves primeres passes, però amb una espasa de Dàmocles a sobre: els recursos d'inconstitucionalitat presentats pel PP, pel Defensor del Poble, i pels governs d'algunes comunitats autònomes, com les d'Aragó i les Illes. Podrien, si prosperessin i afectessin algun article bàsic, posar el nou text en una situació d'escac, i plantejar una situació política molt delicada. No és gens descartable que el nou govern català hagués d'entomar algun retoc del Tribunal Constitucional al nou Estatut. Un text, recordem, que ja va quedar força lluny de les aspiracions inicials que plantejava, amb una àmplia majoria del Parlament de Catalunya, el projecte inicial d'Estatut.

La resposta de l'alt tribunal estatal, que podria arribar en un termini no superior als sis mesos, serà determinant. Una retallada substancial del text pot provocar un problema polític institucional de magnituds considerables, ja que es veurien frustrades, només d'entrada, les aspiracions d'autogovern de Catalunya, ja prou retallades durant el procés de negociació a les Corts. La composició del nou govern català serà determinant per calibrar fins a quin

El ministre d'Economia, Pedro Solbes. Els seus números sobre quina ha de ser la inversió de l'estat en matèria d'infraestructures ja fan entreveure que el desplegament estatutari no és fàcil.

Posar en funcionament el nou Estatut de Catalunya comporta més dificultats que no les pròpies de redactar-lo i negociar-lo

punt pot arribar aquest conflicte, si finalment es complissin les expectatives més pessimistes sobre la sentència del Tribunal Constitucional. CiU, ERC i ICV, amb intensitats diverses, han remarcat que si el text, aprovat per les Corts espanyoles i ratificat pels ciutadans de Catalunya, no és respectat pràcticament de manera íntegra, caldrà plantejar-se altres sortides. Unes sortides que, segons la formació, van des de reformar la Constitució a posar les bases per a iniciar processos d'autodeterminació.

El finançament, la clau de volta.

Malgrat les discussions polítiques de torn, és evident que l'estat espanyol considera prioritari fixar el sistema de finançament de la Generalitat de Catalunya. Si no, costaria d'entendre com pot ser que el nou Estatut català hagi quedat molt per sota, pel que fa a aquesta matèria, respecte als sistemes basc i navarrès, reconeguts constitucionalment.

El text aprovat finalment preveu, més que no establir un nou sistema de

finançament, una reforma del que ha funcionat fins ara. La fórmula modificada incrementa la cistella d'impostos que recapta la Generalitat fins a un 50 per cent de l'IRPF i de l'IVA i també augmenta el percentatge dels impostos especials. De moment, però, no hi ha una agència tributària única i pròpia. El sistema de finançament del nou Estatut també inclou un "càlcul de necessitats" (en funció de les competències que té cada autonomia), un concepte que extreu de la LOFCA (la llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes, la norma que regeix el finançament de totes les autonomies de règim còmun. És a dir, de totes menys les forals, el País Basc i Navarra). Aquest concepte serveix per anivellar entre la despesa que cada autonomia fa, segons les necessitats que té d'acord amb les competències que gestiona, i la capacitat de recaptació d'impostos.

El punt estrella del sistema de finançament del nou estatut és la disposició addicional III, segons la qual durant set anys l'estat invertirà en infraes-

EL TEMPS
El desenvolupament del nou Estatut serà un dels principals reptes del Parlament català.

estructures l'equivalent a l'aportació catalana al producte interior brut espanyol (PIB), exclòs el fons de compensació interterritorial.

Aquesta darrera clàusula addicional ja ha començat a anunciar els problemes que pot trobar-se el proper govern en l'aplicació del nou Estatut. Teòricament, s'havia arribat a l'acord que l'aportació de l'economia catalana al PIB espanyol corresponent a enguany s'hauria d'estimar en un 18,85%. Per tant, la inversió en infraestructures de l'estat a Catalunya que havien de fixar els pressupostos generals havia de sumar aquesta quantitat. Doncs, bé, segons els números fets pel ministre d'Economia, Pedro Solbes, la xifra s'ha assolit. Però a Catalunya diferents sectors polítics i econòmics han criticat que els càlculs del Ministeri amb prou feines superen el 14% d'inversió prevista. Davant aquesta polèmica, i tot i estar ja en vigor el nou Estatut, finalment el Ministeri ha acceptat posar, en paraules del dirigent de CiU a Madrid, Josep Antoni Duran Lleida, el comptador a zero en els pressupostos del 2007. De manera que serà el Govern que sortirà de les urnes l'1 de novembre vinent el que haurà de negociar amb l'estat les

fórmules que s'hauran d'utilitzar en l'aplicació de l'addicional III.

La renovació de la LOFCA. Per acabar de reblar el clau, el proper govern de la Generalitat de Catalunya es trobarà, en el cartipàs del desenvolupament del sistema de finançament, el procés de renegociació del sistema autonòmic. Durant el curs polític vinent, tal com estableix la mateixa llei, s'ha de revisar la LOFCA. De manera que, si Catalunya vol millorar el seu finançament, haurà d'aconseguir convèncer la resta de les comunitats autònomes (és a dir, totes menys les forals...), de les bondats de les seves propostes. No solament això, sinó que, en vistes de com les gasten a Madrid en els processos de negociació, haurà de lluitar per no perdre algun llençol en la bugada. Val a dir que el nou text estatutari introdueix alguns mecanismes que intenten posar traves a les tendències involutives del legislador estatal en matèria de finançament –i en totes.

Les assignatures pendents. El nou govern també haurà d'afrontar diverses iniciatives que es van arrossegar d'anys enrere. Una de les més importants és l'aprovació d'una llei electoral, i, lligada a aquesta, la d'una nova llei d'ordenació territorial. Aquesta assignatura l'han suspesa tots els governs, també l'extint tripartit. Els interessos partidistes han fet inviable la redacció d'una llei electoral catalana pròpia que, de la transició ençà, cap govern ha estat capaç de tirar endavant. De la mateixa manera que l'anterior Estatut instava a elaborar una norma electoral, vista l'experiència, tot fa preveure que aquest tema no serà gens fàcil, i que el debat, si es produeix, serà encès, perquè els partits s'hi juguen el ser o no ser. Potser no té tanta dificultat, però és igual de pendent la llei d'ordenació territorial. Aquesta llei ha de tenir present les noves realitats administratives i territorials que reconeix l'Estatut, com les vegueries.

Són debats profunds els que té per davant el nou govern i, que de segur que tornaran al Parlament el protagonisme polític perdut durant el procés de negociació de l'Estatut a Madrid.

Enric Rimbau

JORDI PLAN
La Generalitat haurà de batallar amb Madrid per aconseguir participar en la gestió de l'aeroport del Prat, ara a mans d'AENA.

El nou Estatut recull una disposició addicional que compromet el Govern espanyol a invertir en infraestructures –segons Madrid només aquelles que depenen de Foment i Medi Ambient– l'equivalent a l'aportació del PIB català al total espanyol, excloent del càlcul el fons de compensació interterritorial, i per un període de set anys. Fa unes setmanes, la proposta de pressupostos de l'estat 2007 presentada per Pedro Solbes va deixar clar que no tothom calcula igual, i que no hi haurà prou partida per afrontar els reptes que tindrà Catalunya en infraestructures com trens, ports, aeroports i carreteres. El nou Govern haurà d'administrar la caixa per intentar donar resposta al màxim nombre d'expedients que es trobarà sobre la taula.

El Prat pujarà de categoria? Un dels més gruixuts serà la negociació amb l'executiu espanyol per determinar si l'aeroport del Prat passa a ser gestionat per un consorci mixt, o si per contra AENA continua controlant-lo.